

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/25988-Υ'

Σελίδες απάντησης: 04
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 04

Αθήνα, 14 Μαΐου 2022

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην από 19-04-2022 με αριθμό 2156 Αναφορά των Βουλευτών κ.κ. Ν. ΦΙΛΗ, Γ. ΨΥΧΟΓΙΟΥ, Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Α. ΒΑΓΕΝΑ, Σ. ΒΑΡΔΑΚΗ, Γ. ΒΑΡΕΜΕΝΟΥ, Β. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ, Κ. ΒΕΤΤΑ, Δ. ΒΙΤΣΑ, Γ. ΓΚΙΟΛΑ, Θ. ΔΡΙΤΣΑ, Ν. ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗ, Μ. ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗ, Κ. ΜΑΡΚΟΥ, Κ. ΜΠΑΡΚΑ, Θ. ΜΩΡΑΪΤΗ, Κ. ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ, Σ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Θ. ΠΕΡΚΑ, Γ. ΠΟΥΛΟΥ, Χ. ΣΠΙΡΤΖΗ, Ν. ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΥ και Α. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπίζεται ουσιαστικά το ζήτημα των αυξημένων προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου. Στην κατεύθυνση αυτή, αναλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες πρωτοβουλίες και εκδηλώνονται οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία ενέργειες, έτσι ώστε να διασφαλίζεται αφενός μεν ο απόλυτος σεβασμός στα δικαιώματα των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων, αφετέρου δε ο έλεγχος της νομιμότητάς τους στη χώρα μας και η σύννομη κυκλοφορία/διακίνησή τους στον ενιαίο χώρο Schengen.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 «Κώδικας Συνόρων του Σένγκεν», προβλέπονται, μεταξύ άλλων, όροι και προϋποθέσεις εισόδου για κάθε άτομο που επιχειρεί να διασχίσει τα εξωτερικά σύνορα, ως εκ τούτου, οι συννοριακές διελεύσεις που δεν ανταποκρίνονται σε αυτές θεωρούνται μη νόμιμες και εντοπίζονται με επιχειρήσεις ελέγχου επιτήρησης συνόρων, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ως άνω Κανονισμού.

Κατόπιν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι στα χερσαία σύνορα της χώρας μας και συγκεκριμένα στην περιοχή του Έβρου, στο πλαίσιο συνεργασίας της χώρας μας με τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX), υλοποιούνται επιχειρησιακές δράσεις, με σκοπό την αποτελεσματική αποτροπή της παράνομης εισόδου ομάδων μη νόμιμων μεταναστών που κινούνται προς την όχθη του ποταμού Έβρου. Αυτή επιτυγχάνεται με τον έγκαιρο εντοπισμό τους εντός του τουρκικού εδάφους με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επιτήρησης (π.χ. θερμικές κάμερες) και την άμεση ενημέρωση των περιπολούντων αστυνομικών και στρατιωτικών, οι οποίοι κάνουν αισθητή την παρουσία τους με τη χρήση φωτεινών και ηχητικών σημάτων, με αποτέλεσμα οι παράτυποι μετανάστες να υποχωρούν προς το τουρκικό έδαφος. Η ως άνω δράση είναι απολύτως νόμιμη και

προβλέπεται από την ελληνική νομοθεσία, επιβάλλεται δε από το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399, καθώς τα ελληνοτουρκικά σύνορα αποτελούν και εξωτερικά σύνορα του ενιαίου χώρου Schengen.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες, από τις ισχύουσες νομικές διατάξεις, διαδικασίες, σε περιπτώσεις εντοπισμού/ σύλληψης μη νομίμως εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών, οι συλληφθέντες μεταφέρονται στις κατά τόπον αρμόδιες Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης -αρχικά- για τον σχηματισμό ποινικής δικογραφίας, τη λήψη κατάθεσης, τη φωτογράφιση και δακτυλοσκόπησή τους, ενώ μετά το πέρας αυτών οδηγούνται στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) Ορεστιάδας, για την περαιτέρω διαχείρισή τους (εντοπισμός ευαλωτότητας, ταυτοποίηση υπηκοότητας, καταγραφή, υποβολή αιτήματος διεθνούς προστασίας, λήψη αποτυπωμάτων, φωτογράφιση κ.λπ.).

Η ποινική/ διοικητική διαδικασία περιλαμβάνει την καταγραφή των προσωπικών τους αντικειμένων (τα οποία επιστρέφονται σε αυτούς με την αποχώρησή τους), επίδοση -σε γλώσσα που κατανοούν- πληροφοριακών σημειωμάτων με τα δικαιώματά τους, παροχή του δικαιώματος τηλεφωνικής επικοινωνίας και μεταφορά -σε συντρέχουσα περίπτωση- σε κατάλληλη υγειονομική δομή, ενώ, ως προς τους αιτούντες διεθνή προστασία, καταγραφή του αιτήματός τους, καταχώρησή του σε σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή, ολοκλήρωσή του εντός του Κ.Υ.Τ. Ορεστιάδας και εξέτασή του από το Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου.

Κατά τη διάρκεια της ως άνω διαχείρισης των υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβάνεται μέριμνα για τον απόλυτο σεβασμό των δικαιωμάτων τους, την προστασία της ζωής και της αξιοπρέπειάς τους, ενώ παρέχεται το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελίες ή παράπονα για τυχόν παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους ή τυχόν αίτημά τους για άσυλο, τα οποία καταγράφονται και ενημερώνονται σχετικά οι αρμόδιοι Φορείς.

Για τη βέλτιστη ανταπόκριση του αστυνομικού προσωπικού σημειώνεται ότι -πέραν των επιχειρησιακών δράσεων και ειδικά σε ό,τι αφορά την περιοχή του Έβρου- η Ελληνική Αστυνομία μεριμνά ώστε να παρέχονται σε αυτό συνεχώς ειδικότερες οδηγίες - διαταγές οι οποίες εστιάζουν στην προστασία της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας, την αποφυγή των διακρίσεων και το σεβασμό της διαφορετικότητας σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ύπαρξης. Στο πλαίσιο δε αυτό, το αστυνομικό προσωπικό εποπτεύεται και αξιολογείται σε μόνιμη βάση από την ιεραρχία του Σώματος.

Παράλληλα, δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα στην κατάρτιση και εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού που διατίθεται για εκτέλεση των καθηκόντων του σε Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης, καθώς και Υπηρεσίες Ελέγχου Διαβατηρίων, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σχετικά με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών, με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες, σε συνεργασία με τους κυριότερους δρώντες σε θέματα προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ως προς αυτό, ενδεικτικά αναφέρεται ότι το έτος 2021, πραγματοποιήθηκε σχετική εκπαίδευση μεγάλου αριθμού στελεχών της Γενικής Περιφερειακής Αστυνομικής Διεύθυνσης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υπό την αιγίδα της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, ενώ προγραμματίζονται επιπλέον εκπαιδεύσεις για το τρέχον έτος.

Αναφορικά δε με τη στολή που φέρει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του τόσο το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και του FRONTEX γνωρίζεται ότι το σύνολο του αστυνομικού προσωπικού φέρει τη στολή που προβλέπεται, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς του Σώματος, ανάλογα με την Υπηρεσία όπου υπηρετεί και τις αρμοδιότητές του,

ενώ τα στελέχη των διεθνών Οργανισμών φέρουν τη στολή του Οργανισμού ή τη στολή που προβλέπεται από τη χώρα προέλευσής τους και διακριτικό περιβραχιόνιο του FRONTEX, κατά περίπτωση.

Πλέον των προαναφερομένων, επισημαίνεται η πάγια και αδιαπραγμάτευτη θέση του Υπουργείου μας σχετικά με τον τρόπο τέλεσης των καθηκόντων του ένστολου προσωπικού, βάσει της απόλυτης και απαρέγκλιτης τήρησης της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας από την οποία και εκπορεύονται οι ενέργειες των κρατικών οργάνων. Τα ζητήματα της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της συμπεριφοράς των αστυνομικών προς τους πολίτες είναι, χωρίς περιθώριο αμφισβήτησης, πρωταρχικής σημασίας για το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο, με σχετικές διαταγές του προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει αναδείξει, στο ανθρώπινο δυναμικό του, την αναγκαιότητα για τον απόλυτο σεβασμό της προσωπικότητας του ατόμου και των ελευθεριών και δικαιωμάτων αυτού, αλλά και της ίσης μεταχείρισης, χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, σύμφωνα με το εσωτερικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο.

Στις προτεραιότητες του Υπουργείου, αλλά και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας εντάσσεται -μεταξύ άλλων- ο έλεγχος κάθε παράνομης, αντικανονικής ή απρεπούς συμπεριφοράς αστυνομικών, τόσο κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων όσο κι εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας, ο οποίος επιτυγχάνεται με την ανελλιπή παρακολούθηση όλων των ανά την επικράτεια περιστατικών, αλλά και καταγγελιών ή πληροφοριών, εκδίδοντας σε συντρέχουσα περίπτωση ανάλογες διαταγές. Εξάλλου, η προάσπιση του κύρους των Θεσμών, όπως η Ελληνική Αστυνομία, υπαγορεύει, πρωτίστως, την εσωτερική διερεύνηση κάθε υπόνοιας παραβατικής συμπεριφοράς, εκ μέρους του προσωπικού της, υπό την εγγύηση των διατάξεων της διοικητικής και πειθαρχικής νομοθεσίας (π.δ. 120/ 2008).

Προς τον σκοπό της διαχείρισης οιασδήποτε ισχυρισμού παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων εκ μέρους στελεχών συμμετεχόντων σε επιχειρήσεις επιτήρησης συνόρων, υφίσταται συνεργασία των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας με την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», η οποία έχει οριστεί ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης.

Στο πλαίσιο αυτό και όσον αφορά υποθέσεις καταγγελλείσας επαναπροώθησης αλλοδαπών από τα ελληνοτουρκικά σύνορα στην Τουρκία, περιήλθε στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας έγγραφο από το περιεχόμενο του οποίου προέκυπταν αιτιάσεις αλλοδαπού υπηκόου Αφγανιστάν για επίμεμπτες ενέργειες αστυνομικών δικαιοδοσίας της Διεύθυνσης Αστυνομίας Ξάνθης, φερόμενες ως τελεσθείσες κατά το χρονικό διάστημα από την 03-09-2021 έως και την 04-09-2021. Προκειμένου να διερευνηθεί η υπόθεση από πειθαρχικής πλευράς και να καταλογισθούν -σε συντρέχουσα περίπτωση- ανάλογες πειθαρχικές ευθύνες, διατάχθηκε η διενέργεια Προκαταρκτικής Διοικητικής Εξέτασης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Μετά την περαίωση αυτής και πριν από τη λήψη απόφασης, η υπόθεση θα αποσταλεί στην προαναφερόμενη Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, για τις δικές της, κατά λόγο αρμοδιότητας, ενέργειες.

Υπογραμμίζεται δε ότι την 29-03-2022, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ως ανεξάρτητος ελεγκτικός μηχανισμός αρμόδιος για τη διερεύνηση καταγγελιών για αυθαίρετες και παράνομες πρακτικές, ανακοίνωσε ότι ολοκλήρωσε την από 15-11-2021 έρευνα ως προς τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην ελληνική επικράτεια και τα διαλαμβανόμενα σε δημοσίευμα περί άτυπων αναγκαστικών επιστροφών (επαναπροωθήσεων). Το πόρισμα

αυτής συνίσταται στη διαπίστωση της εφαρμογής μιας δομημένης ροής διαδικασίας ενταγμένης σε ένα αυστηρό πρωτόκολλο ενεργειών και συντονισμένων δράσεων που αποτελούν το πλαίσιο δραστηριοποίησης της Ελληνικής Αστυνομίας. Ειδικότερα, κατά την εν λόγω έρευνα πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις και αυτοψίες σε σημεία των συνόρων και διενεργήθηκαν συνεντεύξεις - εξετάσεις ενστόλων, κατοίκων και φιλοξενούμενων σε νησιά του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου (Μυτιλήνη – Σάμος – Κως – Ρόδος – Καστελόριζο – Σύμη), καθώς και σε πόλεις του νομού Έβρου (Αλεξανδρούπολη – Ορεστιάδα – Διδυμότειχο). Προς πληρέστερη ενημέρωσή σας, σχετικό τυγχάνει το από 29-03-2022 Δελτίο Τύπου της εν λόγω Αρχής (<https://aead.gr/press/press-releases/oloklirwsh-ereunas-ws-pros-th-diaxirisi-twn-metanasteutikwn-rown-stin-elliniki-epikratia-kai-ta-dialamvanomena-se-dimosieuma-peri-atipwn-anagastikwn-epistrofwn-epanaprowthisewn>).

Εν κατακλείδι, οι αιτιάσεις περί άτυπων επαναπροωθήσεων αλλοδαπών από την ελληνική επικράτεια προς την Τουρκία δεν επιβεβαιώνονται από την ακολουθούμενη επιχειρησιακή πρακτική, που υλοποιείται υπό απόλυτη νομιμότητα, με γνώμονα το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και κατά την οποία εφαρμόζονται απαρέγκλιτα οι εντολές που δίνονται σχετικά με τη συμπεριφορά των αστυνομικών απέναντι στους μετανάστες - πρόσφυγες, για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων τους, αλλά και της αξιοπρέπειας αυτών.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**